

Comunicat del Comité Local d'Emergències i Reconstrucció de Catarroja

Des del Comité Local d'Emergències i Reconstrucció de Catarroja volem manifestar el nostre rebuig a la decisió municipal de construir un edifici amb 40 habitatges de lloguer assequible al Motor de la República, en la perifèria del municipi, dins del Pla d'Actuació Integral.

No qüestionem la necessitat d'ampliar el parc públic d'habitatge. Sabem que el dret a una vivenda digna és una exigència social urgent, en un moment en què s'atempta contra este dret pràcticament a diari a través de desnonaments, lloguers abusius i altres pràctiques discriminatòries i vulnerabilitzants. El que qüestionem és el model escollit pel nostre Ajuntament, ja que la concentració de quaranta vivendes socials en un únic edifici i, a més, situat en la perifèria, respon a un esquema urbanístic que pensàvem superat, generador de segregació residencial.

De fet, la història ens ofereix precedents que no hauríem de repetir: polígons residencials concebuts com a solucions tècniques que han acabat convertint-se en espais d'aïllament i exclusió social. Però la planificació contemporània aposta justament pel contrari: per una ciutat compacta, inclusiva i amb serveis accessibles, que no reproduísca desigualtats, vulnerabilitat ni segregació.

A més, el plantejament actual ignora una qüestió fonamental: l'existència d'habitatge buit al municipi. En un context on hi ha vivendes desocupades, algunes en mans de grans tenidors, fons voltors, rendistes o entitats bancàries, optar directament per nova construcció sense esgotar vies alternatives (com ara la compra o l'expropiació) resulta, com a mínim, discutible des del punt de vista de l'eficiència pública i de la sostenibilitat.

Precisament, la Llei estatal 12/2023 pel Dret a l'Habitatge contempla estos mecanismes, entre altres, per a intervindre sobre el parc buit i reforçar el paper dels ajuntaments en la mobilització d'habitatge desocupat. Comprar vivendes ja construïdes, negociar amb entitats financeres, aplicar recàrrecs fiscals a habitatges permanentment buits o establir convenis de cessió són mesures possibles i coherents amb un model de governança sostenible, eficient en l'ús dels recursos públics i alineat amb els principis de cohesió social que des del Comité hem defensat reiteradament.

Per a què serveix la participació ciutadana, si, quan demanem decreixement, tenim construcció? Des del CLER, tornem a dir que no volem més ciment, que no cal urbanitzar ni un centímetre més del municipi, que hem d'avançar cap a la renaturalització dels espais. Volem una participació real i vinculant, i no dinàmiques que es queden en la projecció d'una imatge transformadora sense canvis de fons.

En definitiva, des del Comité exigim vivendes socials distribuïdes en diferents barris i edificis ja construïts, la qual cosa evitaria la marginació, l'estigmatització i la segregació espacial i urbanística, afavoriria la inclusió, reduiria costos ambientals derivats de nova edificació i activaria habitatges actualment infrautilitzats. Les polítiques d'habitatge han d'incorporar criteris de justícia, inclusió, cohesió social, equitat territorial i prevenció de desigualtats, així com un procés de participació real, que deixe al poble protagonitzar la seua reconstrucció.